

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

ยศอะไรจะยิ่งกว่ายศของศาสนธรรม

นับดูตั้งแต่ตั้งวันไปจนกระทั่งวันกลับไม่ว่างเลย แล้วไม่ใช่ไปที่หนึ่งที่เดียวในวันหนึ่ง ๆ ไปนี้แล้วไปนี้ ๆ อยู่อย่างนั้น ถ้าไปที่เดียวค้อยังชั่ว วันหนึ่ง ๆ หลายงานก็มี

วันที่ ๒๖ มอบทอง ตายตัว ๆ สั่งขาดไปหมดแล้ว ไม่เคลื่อน นอกจากจะมีเหตุสุดวิสัยจริง ๆ ที่ทั่วประเทศไทยทราบกันทั่วหน้า อย่างนั้นถึงจะเคลื่อน ถ้าธรรมดานี้ไม่เคลื่อน วันที่ ๒๖ ๑๑ โมงเช้ามอบทองคำ มอบทองคำนั้นก็เอาที่สวนแสงธรรมตามเดิม เราไม่ให้ยุ่ง ไม่ให้เกี่ยวรบกวนอย่างวงราชการต่าง ๆ เช่น นายกฯ อย่างนี้ไม่ควร เป็นเรื่องของเราโดยเฉพาะ มอบเลย ๆ

คราวนี้ได้ตายตัวไว้แล้วว่า ๑,๐๓๗ กิโล ถ้าหากโผเพมา ยังมีมากกว่านั้นใส่อีกตุ้มเพิ่มเลย ก็ ๑๐ ตันขวางหน้าอยู่แล้ว เราจะพุ่งใส่ ๑๐ ตัน คราวนี้ถ้าสมมุติว่าแบบบุญดลบันดาลนี้มันได้ขึ้นกว่า ๑,๐๓๗ กิโล เท่าไรใส่ตุ้มเลย บวกเข้าไปเลย ข้างหน้าก็หดเข้ามาทันที.เรากะว่าอย่างนั้น สำหรับดอลลาร์เราไม่ค่อยกำหนด เพราะทองคำเราหนักมาก จึงไม่ไปอะไรกับดอลลาร์ เมื่อสมควรที่จะหมุนมาดอลลาร์หากเป็นของมันเอง อย่างไม่มอบคราวที่แล้วนี้ไม่ได้หมุนนะ บทเวลาจะเอาจริง ๆ เลยหมุน ๆ ๆ ใหญ่เลย ได้ดอลลาร์ตั้ง ๔๓๒,๐๐๐ เพราะจุดของมันดอลลาร์ขาด ๘ ล้านอยู่เท่านี้ เลยโหมกันใหญ่เลยเชียว ตุ้มเลย ได้พอดี อย่างนั้นนะ

เวลาเอาตุ้มตามก็ได้ลูกศิษย์ของเรา เอาแบบไหนได้ทั้งนั้น ตุ้มตามก็ได้ อย่างดอลลาร์เราก็ไปหมุนแต่ทองคำ เวลาซากลับมาหาดอลลาร์ก็นึกว่าจะเข้าตามมีตามเกิด ทีนี้ก็มาถามกัน ดอลลาร์อยู่ในคลังหลวงเวลานี้มีเท่าไร ขาด ๘ ล้านอยู่เท่านั้น เราก็มีไปประมาณสองแสนกว่าแล้ว ต้องการจะให้มันครบ ๘ ล้าน นั้นแหละเรื่องราว ขาดเท่าไร ๆ ทุ้มเลย เลย ๘ ล้าน นั้น ทองคำก็ได้ตั้ง ๑,๐๒๕ กิโล ดอลลาร์ก็ได้ตั้ง ๔๓๒,๐๐๐ คราวที่แล้ว เพราะฉะนั้นคราวนี้ถึงอ่อนกว่านั้นไม่ได้เลย ฟังแต่ว่าไม่ได้เลย ขาดสะบันเลยเชียว ต้องให้ได้ ๑,๐๓๗ กิโลเป็นอย่างน้อย หากว่าบุญวาสนาของพวกเราเกิดขึ้นโดยบังเอิญอย่างนี้ มันได้เพิ่มเข้ามา เราก็ใส่ตุ้มเลย ๆ แล้วทางข้างหน้าก็ยื่นเข้ามา ๆ ส่วนที่ขาดเหลือคราวต่อไปนี้ ถ้าสมมุติว่ายังขาด ๑ ตันหรือเท่าไร เรากะจะมอบสองหนพอดี แต่ยังไงก็ให้อยู่ในนี้

นี่ก็เด็ดอีกเหมือนกัน อย่างมากที่สุดไม่ให้เลย ๔๗ ทั้งหมดนี้เลย เพราะปีนี้เป็นปีที่ หลวงตาจะลาเวทีแล้ว เพราะฉะนั้นจึงเร่งเข้าทุกอย่าง ก็ไม่ได้ขาดมาก เช่นอย่างขาดอยู่ตาม นี้ ๒ หนเท่านั้นพอ จะรวบรวมเข้า ปัจจัยเราก็รวมเข้าๆ ไส้เข้าหาทอง ไม่ได้รวมนักก็ถือว่าผู้ ที่มาขอก็ขอทุกวี่ทุกวัน ก็ไม่ทราบจะแบ่งอะไรไปที่ไหนบ้าง ที่นี้เมื่อหนักไปทองคำทางนี้ก็ พักไว้ หมุนเข้าหาทองคำ เพราะอยู่กับความรับผิดชอบของเราคนเดียวในสมบัติเหล่านี้

คิดดูซิตั้งแต่ต้นเรายังประกาศไว้แล้วตั้งแต่ออกช่วยชาติเบื้องต้นเรลิมเมื่อไร บอก ว่าทองคำกับดอลลาร์นี้จะเข้าคลังหลวงทั้งหมด ส่วนเงินสดนี้ไม่เข้า บอกนี้เสียก่อน เงินสด นี้จะออกตามกึ่งก้านของประเทศไทยเราทั้งประเทศ คือจะเฉลี่ยไปหมดทุกจังหวัดไหนที่มีความ จำเป็นทุกภาค เงินจำนวนเหล่านี้เราจะไว้อย่างนั้น ครั้นทำไปๆ ก็เรารับผิดชอบทั้ง สองทั้งดอลลาร์ ทองคำ กับเงินสด เพื่อประโยชน์แก่ชาติไทยของเราโดยตรง เลยเห็นว่า ทางทองคำเรายังเบาอยู่มาก เลยหมุนเงินเข้ามาที่ว่าจะไม่ให้ กลับแบ่งเข้ามาได้ตั้งสองพัน กว่าล้านซื้อทองคำ แล้วยังเจียดไว้อีก เดียวนี้กำลังเจียดอยู่ เจียดไว้ๆ พวกกึ่งก้านสาขาที่มี เที่ยวแห่งบ้างไม่มากนัก แต่ชุ่มเย็นตรงกลาง ต้นลำอันใหญ่โตสดชื่นแล้วไม่เป็นไร กึ่งก้าน มันค่อยงอกค่อยงายขึ้นไปเองสดเขียวไปเองถ้าลำต้นมันดีอยู่แล้ว

เวลานี้เรากำลังหมุนใส่ลำต้นอย่างหนัก เพราะฉะนั้นจึงเจียดเงินเข้ามาไว้ เมื่อเสร็จ นี้แล้วเราก็ลาเวที เราเร่งเพื่อลาอยู่ภายใน ๔๗ นี้ เราจะไม่ให้เลยนี้ เร่งเข้าทองคำ ไม่ขาด มากนักก็จะเร่งเข้าๆ ส่วนดอลลาร์ก็แน่ใจไปแล้ว ยังขาดอยู่ไม่มากนัก ส่วนทองคำนี้รู้สึก ว่าขาดมากอยู่ ทั้งน้ำหนักของมันก็น้ำหนักมากอยู่ ดอลลาร์ได้แล้วทั้งหมด ๘,๕๙๓,๒๑๑ ดอลลาร์ ยังขาดอีก ๑,๔๐๒,๗๘๙ ดอลลาร์จะครบ ๑๐ ล้าน ไม่ขาดมากนัก แต่ทองคำขาดอยู่ตั้ง ๑, ๔๕๕ กิโลกรัมจะครบ ๑๐ ตัน อันนี้หมายถึงว่าเราเข้าแล้วหรือยังก็ 모르 เราเข้าจำนวนนี้แล้ว ยัง เรานับจำนวนนี้หรือเปล่าว่าขาดอยู่เท่าไรทั้งหมด เวลานี้ขาดในจำนวนนี้ไม่มากนัก แต่ ยังไงมันก็จะได้ เมื่อเราเอาจำนวนนี้ ๑,๐๓๗ กิโลเข้าไปแล้วมันจะขาดเท่าไร (๑,๒๑๘ ค่ะ) นี่ก็เรียกว่าไม่มากนัก ถ้านับจำนวนที่เราผ่านมาแล้ว กะว่าจะมอบสองหนพอ ประมาณครึ่ง ละสี่ร้อยห้าร้อย ตามแต่เหตุผลของมัน แต่กะว่าจะมอบสองหนเท่านั้น ให้เสร็จภายใน ๔๗ นี้

ทุกอย่างจะให้เสร็จสิ้นหมดเลยใน ๔๗ จะไม่ให้เลยไป เพราะมันเหน็ดมันเหนื่อ ยพอแล้ว เข้า ๖ ปีแล้ว ตามประกาศก็วันที่ ๑๒ เมษายน เต็ม ๖ ปี เมฆานี้อาจจะได้เข้าอีก ค่อนข้างแน่ จะได้เข้าอีกทีหนึ่ง เพราะตอนเร่งก็เร่งเรื่อย มันจะเร็วเข้าเรื่อย ถ้าหัวหน้าพา เร่งก็เร่ง หัวหน้าพาซาก็ซ้าอยู่กับหัวหน้า นี่เราก็เร่งอย่างเต็มที่จุดนี้ เราค่อนข้างแน่ใจแล้ว

ในจุดนี้ จะพอ พอจากนั้นไปแล้วมันก็เบาบาง เหตุผลโลกที่จะได้สมบัติมากน้อยก็ลดลง เพราะงานใหญ่ผ่านไปแล้ว คืองานกฐินของชาติผ่านไปแล้ว ทีนี้ก็เบาลง กะว่ามอบ ๒ หนพอ

ทางด้านพระเณรเราก็ให้พากันตั้งอกตั้งใจ เราแข่งงวดกวัดขันกับทางพระอยู่ตลอด เราไม่เคยอ่อนแอณะทางพระ ไม่ให้มีอะไรไปทำลายให้ลดเรื่องความพากความเพียรสำหรับพระ เรายังสงวนการจิตตภาวนาทางด้านจิตใจ รักสงวนพระมาก จึงไม่ยอมให้อะไรเข้าไปผ่าน วงของมันก็มีแล้ว ห้ามเข้าๆ เป็นสถานที่บำเพ็ญของพระ เพราะฉะนั้นพระจงพากันตั้งอกตั้งใจปฏิบัติ จะไม่มีมรรคมีผลเหลืออยู่ในพุทธศาสนาของเรา ซึ่งเป็นศาสนาเลิศเลอด้วยมรรคด้วยผลตลอดมาตั้งแต่องค์ศาสดาของเรา องค์นั้นสำเร็จโสดา องค์นี้สำเร็จสกิทาคา องค์นั้นสำเร็จอนาคา องค์นี้สำเร็จอรหันต์ เรื่อยมา เป็น สงฆ์ สรรณี คจฺจามิ ตลอดมาด้วยความสมบูรณ์พูนผล ซึ่งเกิดจากเหตุแห่งการปฏิบัติให้ถูกต้องตามแนวทางของศาสดาที่สอนไว้

การบำเพ็ญก็เอาจริงเอาจังเพื่อมรรคเพื่อผลจริง ๆ มรรคผลก็แสดงออกมาอย่างสง่างามในครั้งพระพุทธเจ้าเรา สง่างามมาด้วยมรรคด้วยผลจากพุทธศาสนาของพระพุทธเจ้า เรื่อยมา แล้วมานี้ค่อยเรียวแหลมเข้าๆ เวลาที่มันจะกลายเป็นเรื่องกิเลสย้อนหลังเข้าไปทำลายศาสนา มีกฎมีเกณฑ์อะไรตั้งขึ้นมา มีแต่ตั้งขึ้นมาเพื่อทำลายศาสนา โดยที่เจตนาของเจ้าของไม่มีว่าจะทำลายศาสนา แต่เจตนาที่จะให้เป็นไปตามความมักความหมายซึ่งเป็นเรื่องของกิเลสนี้เต็มหัวใจพระเรานะเวลานี้ มันน่าสลดสังเวชเหลือเกิน

พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติตรงไหน ๆ นั่นคือศาสดาองค์เอก ๆ อยู่ นั่น เราข้ามเกินไปตรงไหนนั่นคือข้ามหัวพระพุทธเจ้า เวลาที่กำลังเริ่มข้ามหัวพระพุทธเจ้าหนักเข้าๆ ด้วยการเอากิเลส ความเห็นแก่ยศแก่ลาภ บรรดาศักดิ์ สมณศักดิ์ อะไรเหล่านี้ เข้าไปเหยียบทำลายศาสนาพระพุทธเจ้า ซึ่งมีศักดิ์เลิศเลอของโลกอยู่แล้วให้เป็นอันตรายไปเรื่อยๆ ทีละเล็กละน้อย คืบไปคืบลानไปเพราะอำนาจของกิเลส ทุกวันนี้หนาแน่นเข้าทั้งเราและท่าน ทั้งพระและประชาชน เอาตำรามากางชี ตำราพระพุทธเจ้าที่ทรงมรรคทรงผลไว้อย่างสมบูรณ์จากผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบตลอดมา

เวลานี้มีแต่ทำลายแ่งนั้นทำลายแ่งนี้ ดั่งขึ้นตรงไหนมีแต่กิเลสดั่งขึ้น ดั่งขึ้นตรงไหนมีแต่กิเลสแผ่พังพานๆ เพื่อลากเพื่อยศ โลกามิสนั่นแหละมันเป็นส้วมเป็นถ่านโปะหัวพระอยู่เวลานี้ พระจนไม่รู้เนื้อรู้ตัวแล้ว มรรคผลนิพพานนี้เป็นหลุมเป็นบ่อเป็นส้วมเป็นถ่านไปแล้ว กิเลสกำลังพอกพูนตัวอยู่ในหลุมในบ่อให้สูงขึ้นไป กลายเป็นจอมมูตรจอมคูสูงชัน

จากหลุมนั้นแหละ ทำลายศาสนาให้จมลงไปแล้วกิเลสพอกพูนตัวแทนขึ้นมา เวลานี้กิเลสกำลังสูงขึ้น มียศมีลาภสูงเท่าไรยังเป็นบ่าหนัก พระเราเนี่ยแหม นำสลดสังเวชจริง ๆ พระพุทธเจ้าทั้งองค์มันไม่ได้อายเลย มันเป็นบ่ากับยศกับลาภ

ตั้งตรงนั้นแล้วตั้งตรงนี้ ตั้งตรงไหนเทียบเข้ากับธรรมวินัย กลืนธรรมวินัยเข้าไป ๆ จนได้ ที่จะส่งเสริมธรรมวินัยไม่เห็นมี วางั้นนะ ก็เรียนมาด้วยกัน มาอวดก้ามใส่กันหาอะไรเรียนมาด้วยกัน มันก็พูดได้ด้วยกันซิ ผิดถูกชั่วดีทำไมจะไม่รู้ อย่าเป็นบ้านกณะพระเรา เวลานี้พระเรากำลังเป็นบ้ายศเอามากทีเดียว จนจะไม่รู้เนื้อรู้ตัว ยิ่งว่าจะได้สมณศักดิ์ชั้นนั้น ชั้นนี้ที่อะไรที่จะพระราชทานพัดยศให้พระ ตื่นตั้งแต่ตี ๓ ไปแล้วพระ มันเป็นบ่าอะไร นักหนา เต็มอยู่นั้นแล้ว อู๊ย นำทุเรศ มันเป็นเรื่องจริง ๆ เราพูดไม่ได้หรอก ผู้มันเป็นอย่างน่าอาย ยังเป็นได้ ผู้พูดพูดแบบเป็นอรรถเป็นธรรมทำไมจึงพูดไม่ได้

เรื่องยศเรื่องศักดิ์เรื่องอะไรนี้แหม รุมกันเลย เรื่องอรรถเรื่องธรรมไม่สนใจ พระองค์หนึ่งทั้งเขาทั้งเรา พระเขาพระเรา ไม่ทราบมีศีลก็ข้อ หรือหมดตัวไปแล้วก็ไม่รู้ ยังเหลือแต่หัวโล้น ๆ ผ้าเหลือง ๆ คลุมหัวอยู่ กวนบ้านกวนเมืองกวนศาสนาอยู่เวลานี้มีใคร ก็พวกเรานี้แหละ พวกเรานี้กลายเป็นหมากัดกันนะเวลานี้ แทนที่จะเป็นเจดีย์ของโลกให้เขากราบไหว้บูชา กลายมาเป็นหมากัดกัน แย่งยศแย่งลาภกันยุ่งเหยิงวุ่นวาย นำทุเรศที่สุด พุทธศาสนาของเราในแดนแห่งชาติไทยของเราซึ่งเป็นเมืองพุทธ กำลังเหลวไหลมากเวลานี้ นี่คือบ้ายศ เอาธรรมพระพุทธเจ้ามาวางแล้วก็รู้ทันที พระพุทธเจ้าสอนให้เป็นบ่าหายศอย่างนี้แหละ

ยศอะไรที่ยิ่งกว่ายศของมรรคของผลของศาสนธรรม ของมรรคผลนิพพานมีที่ไหน ไอ้กิเลสตัวมันพาดินอยู่นี่ มันก็คือส้วมคือถ่านมันวิเศษวิโสอะไร ถ้าวิเศษวิโสศาสนาไม่จำเป็นต้องมี เอานี้ขึ้นเหยียบไปเลยได้นี่ แต่นี่มันไม่วิเศษนะซี พอกพูนเท่าไรยังเป็นส้วม เป็นถ่านกองใหญ่ขึ้นมาแล้วก็ทำลายกันนั่นเอง กลายเป็นหมากัดกันไปเลย อู๊ย นำทุเรศนะ มรรคผลนิพพานพระพุทธเจ้าก็แสดงไว้เต็มเม็ดเต็มหน่วย บวชก็บวชมาเพื่อมรรคผลนิพพาน รุกขมูลเสนาสน์ ท่านสอนไว้แล้ว บรรพชาอุปสมบทแล้วให้เธอทั้งหลายไปอยู่ตามรุกขมูลร่มไม้ในป่าในเขาตามถ้ำเงี้ยวผา เพื่อบำเพ็ญสมณธรรมด้วยความสะอาดกตแล้วให้ทำความอุตสาหะพยายามอย่างนั้นตลอดเกิด

ท่านไม่ได้บอกว่า บวชมาแล้วให้เป็นบ่ากับยศกับลาภกับสมณศักดิ์ชั้นนั้นชั้นนี้ ให้อุตสาหะพยายามเอาจนขาดแขนขาด อย่าไปถอย อุตสาหะพยายามอย่างนั้นตลอดชีวิตของเธอทั้งหลายเกิด ถ้าได้ของดีของดีแล้วเอามาอวดตลกตบ้างเกิด ไม่เห็นมี เวลานี้มัน

กำลังกำเริบเสิบส้านพระของเรา กำลังจะยกทัพกัดกันเวลานี้ ฟังซิ รู้กันทั่วดินแดน จะยกทัพกัดกัน ชูกันทางนั้น ชูกันทางนี้ มันน่าทุเรศจริง ๆ นะ เป็นยังไงพระวัดป่าบ้านตาดเรา นี่ ตอบมาซิ หลวงตาเป็นหัวหน้า หลวงตาเป็นเจ้าของคู้บ ถ้ายศไม่พอ พาเจ้าคู้บแห่เข้าไปรบในหลวงนะ รบพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ขนเอาสมณศักดิ์มา ท่านจะเอาตั้งแต่วัวแต่ม้าแต่ถนนโปะหน้าพระที่หน้าด่าน เพราะพวกนี้มันหน้าด่านมากไม่มียางอาย อู๊ย น่าทุเรศจริง ๆ

ธรรมวินัยมีอยู่เห็นอยู่ด้วยกัน ทำไมจะพูดกันไม่ได้ ถ้าอุตริหาพูดอย่างนี้เป็นอีกอย่างหนึ่ง นี่ถอดออกมาจากอรรถจากธรรมความดีงามทั้งหมด ผิดก็รู้ว่าผิด บอกตามเรื่องของความผิด ถูกก็รู้ว่าถูก บอกตามเรื่องของความถูก แล้วก็เรียนมาด้วยกัน ทำไมมันถึงตั้งด้านเอานักหนาพระหัวโล้นเรา อยู่ในประเทศไทยเรานี้ละ ทั้งหลวงตาบ๊ว นับกระจ่ายออกไปทั่วประเทศไทยไม่เว้น พวกนี้พวกหัวโล้นอาศัยขอทานเขากินทุกวัน ๆ แทนที่จะบำเพ็ญคุณงามความดีตามเจตนาของเขาคือให้ทาน ด้วยความกราบไหว้บูชาเลื่อมใสพระผู้ปฏิบัติดี กลับกลายเป็นให้อิดหนาระอาใจต่อการเสียสละทำบุญให้ทาน เพราะพระพวกเรามันเหลวไหลมากเวลานี้

ผ้าเหลืองที่ไหนก็ได้มีเต็มบ้านเต็มเมือง คนนั้นซี ผ้าเหลืองมาทอขึ้นนี้ละ ใครจะอยากกราบอยากไหว้ พระให้ตั้งใจนะพระวัดป่าบ้านตาดเรา อย่าเหลวไหลไม่ได้ละ นี้เราก็คพยายามสอนพระสอนเณรเราไม่ลดเลย เข้มงวดกวดขันทางภาคปฏิบัติ ทั้งธรรมทั้งวินัย เทิดทูนพระพุทธเจ้าด้วยข้อปฏิบัติตามหลักธรรมหลักวินัยตลอดมา มีแต่เพียงว่าเราไม่ค่อยได้อยู่ ทำการทำงานเกี่ยวข้องกับชาติและกับศาสนาไปด้วยกันนั่นแหละ ไม่ค่อยมีเวลา จึงได้กำชับกำชาพระเณรไว้ แต่ท่านก็ปฏิบัติดีของท่านอยู่ จะไปตำหนิติเตียนท่านยังไง แต่เดือนไว้ในฐานะครูอาจารย์ เหมือนพ่อแม่กับลูกเดือนกันนั่นแหละ ลูกจะดีขนาดไหนพ่อแม่ก็ต้องเดือนอยู่เรื่อย ๆ กลัวลูกจะลืมนั่นลืมนี่

อันนี้ลูกศิษย์ลูกหาก็เหมือนกัน กลัวจะลืมนั่นลืมนี่ตัวก็เดือนไป ๆ ถ้าได้รับคำเดือนเสมอสมกับที่ตั้งหน้าตั้งตามาหาครูหาอาจารย์แล้ว ผลรับกันก็คือความดีงามแห่งการประพฤติปฏิบัติของเรานั้นแหละ วันนี้ไม่พูดอะไรมากนัก เอาแค่นั้นแหละ

โยม ประมาณาอาทิตย์กว่ามานี้จิตรวมคะ แต่รวมไม่เป็นเวลา เช่น กำลังกวาดตาดอยู่ก็ยีนถือไม้กวาดอยู่อย่างนั้นแล้วจิตก็รวม

หลวงตา มันรวมมันนิ่งเหรอ

โยม มีสองแบบค่ะ รวมแบบกระแทกลมหายใจกับรวมแบบนั่งค่ะ แต่ว่ารวมไม่เป็นเวลาเลยเจ้าค่ะ

หลวงตา กระแทกลมหายใจผลมันแสดงออกมายังไง

โยม สติเด่น ลมเข้าลมออกเด่นเจ้าค่ะ

หลวงตา เท่าที่เจ้าของสังเกตดู อะไรเป็นผลดีมากกว่ากัน กระแทกกับนั่ง ส่วนมากจะเป็นนั่งดีกว่า

โยม นั่งดีกว่าเจ้าค่ะ แต่ไม่สามารถจะควบคุมได้

หลวงตา ให้ตั้งสติไว้ให้ดี เหล่านี้มันจะเปลี่ยนแปลงของมันไปเรื่อยๆ ไม่ใช่จะเป็นอย่างนี้ตลอดไป มันจะเปลี่ยนของมันไปเรื่อยๆ แต่สติกับความรู้อันที่กำกับกับเรื่องเหตุการณ์ต่างๆ ที่มันจะแสดงขึ้นมาอย่าปล่อย เข้าใจไหม สติสำคัญมากนะ มันเคลื่อนไหวไปยังัง สติอยู่กับจิต จิตเป็นนักรู้ สติเป็นเครื่องเสริมรู้ได้เร็วๆ แก้ได้เร็ว มันเป็นยังงี้ช่างมัน เราภาวนาเข้าไปหารังใหญ่ของทั้งธรรมและกิเลสซึ่งเป็นรังใหญ่ มหาเหตุอยู่ตรงนั้น กิเลสจะแสดงฤทธิ์ยังงี้จะเห็นเวลาภาวนา ธรรมจะระงับดับกันได้แคไหน จะเห็นจากการภาวนา จะเห็นกันทั้งสองอย่าง แพ้หรือชนะก็เหมือนกัน ถ้าเราแพ้สู้กิเลสไม่ได้ก็เห็นในตัวของเราเอง ถ้าเราชนะกิเลสราบก็เห็นในตัวของเราเอง เช่น สงฆ์ สรรณี คัจฉามิ ของพวกเรา เอาเท่านั้นไม่เอามาก

โยม ยังมีอีกเจ้าค่ะ เมื่อสองวันก่อน จิตรวมเป็นแบบนั่งนะคะ แล้วคราวนี้เป็นสมาธิแบบสීමตา คราวนี้ก็เลยกำหนดอสุภะเป็นโครงกระดูกตามที่หลวงตาชี้แนะมา แต่คราวนี้มีโครงกระดูกอีกโครงหนึ่งเกิดขึ้นมาข้างๆ กับโครงกระดูกสีขาวที่กำหนดเอง แต่โครงกระดูกนี้เป็นสีดำเหมือนกับไหม้แล้ว แล้วพอมองต่อไป โครงกระดูกสีดำที่เกิดขึ้นเองที่เห็นนี้ก็เหมือนกับหลุดแล้วร่วงลงไปกองเป็นกองกระดูกสีดำ ต่อไปก็เหลือแต่ผงขี้เถ้าสีดำกองอยู่ข้างๆ กับนิมิตโครงกระดูกสีขาวที่กำหนดเองเจ้าค่ะ แล้วอย่างนี้ควรจะทำอย่างไรต่อไปเจ้าคะ

หลวงตา อันนี้ถูกต้องแล้ว ลงไปที่สุดของธาตุส่วนผสมอันนี้นะ แล้วถูกเผาถูกไหม้ลงไปมันก็ลงเป็นเถ้าเป็นถ่าน จากนั้นก็กลายเป็นสภาพดินสีของดินธรรมดาไปเลย เข้าใจหรือ ให้พิจารณาอย่างนี้แหละ ไม่ต้องตกใจไม่ต้องกลัว ความเปลี่ยนแปลงแห่งความรู้ ความเห็นมันแสดงออกจากจิต จะเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ เราไม่ต้องตื่นตื่น นักรู้อยู่กับเรา สติอยู่กับเรา ดูเหตุการณ์ต่าง ๆ เข้าใจหรือ เอาแค่นี้เสียก่อน

โยม จิตโลดโผนมากเจ้าคะ พอจากนี้ คือเขาไปเห็นเองอีก เขาเริ่มจะต่อเนื้อแดง ต่อเส้นเอ็นกับโครงกระดูกสีขาวนะคะ เริ่มจะเป็นมนุษย์นะคะ

หลวงตา ก่อตัวนั้นแล้วไม่ก่อตัวอย่างไร เกิดแล้วตายที่นี้แล้วไปเกิดที่นั่นอีก มันก่อตัวอยู่นั้น เข้าใจไหม

โยม เลยไม่แน่ใจว่าควรพิจารณาเฉพาะโครงกระดูกอย่างเดียวก่อน หรือว่าโครงกระดูกแล้วต่อเสร็จเลยเจ้าคะ

หลวงตา มันต่อไปไหนก็ให้ดูมันอยู่ ความเปลี่ยนแปลงของโครงกระดูก มันจะเปลี่ยนแปลงไปไหน ออกไปจากใจผู้ไปก่อเรื่องขึ้นมาให้เป็นภพเป็นชาติ เข้าใจหรือ อย่าไปตกใจกับมัน มันก่อเรื่องอะไรก็ให้รู้ ถ้าชี้แจงพิจารณามาก มันเหนื่อยแล้วถอยจิตเข้ามาหาความรู้นี้เสียมีพุทธโธเป็นต้น เรื่องเหล่านั้นจะระงับไป เข้าใจ ? เอาเท่านั้นแหละนะ

โยม มีข้อสุดท้ายเจ้าคะ

หลวงตา เอ้า ข้อไหน ว่าไปให้มันสุด

โยม พอจิตรวมแล้วนี้คะ ก็จะรวมจนไปถึงขั้นว่าง แต่คราวนี้พอว่าง มันก็เป็นว่างของปลอมเจ้าคะ พอสักพักก็เข้าใจว่า กำหนดรู้อยู่กับความว่าง แต่สักพักหนึ่งกิเลสก็แทรกเข้ามาเองเจ้าคะ บางทีก็มีธรรมเข้าแทรกก็คือเป็นทั้งธรรม ทั้งกิเลสแล้วก็ความว่าง สับสนเจ้าคะ

หลวงตา เออ พอกิเลสไม่แสดงตัวออกจากใจมันก็ว่าง พอกิเลสแฝงเข้ามาสวณ เข้ามาก็ไม่ว่าง ถ้าจะว่าทำงานกับกิเลสเราก็ไม่อยากพูด ให้พูดถนัดจะพูดว่ายังไง ที่มันว่างอยู่นั้นคือจิตสงบธรรมครอบเอาไว้ ที่มันไม่ว่างนั้นกิเลสแสดงออกมา ถ้าภาษาโลกๆ ก็ว่ากิเลสทำงาน ภาษาของธรรมที่เป็นคู่ต่อสู้กันบอกว่า ที่มันโผล่มา มีเรื่องราวนั้นคือกิเลสมัดคอคน เข้าใจไหม สู้มันไม่ได้ เอ้า มีอะไรอีก เอาแค่นั้นก่อน นี่มันยังงัยกันนี้

โยมชาวอินโดนีเซียถามปัญหาธรรมะ

ถาม จิตไม่สนใจในร่างกาย สนใจแต่จิตใจ มี ๓ อย่าง คือ ดี ไม่ดี และเฉยๆ พิจารณาในจิตใจ

หลวงตา โอ้ย อันนี้มันก็ธรรมดาแหละ เราไม่อยากฟังเท่าไรนัก เราอยากดูเวลาความเคลื่อนไหวของจิต เคลื่อนไหวไปทางกิเลสหรือทางธรรม บังคับกันได้ด้วยวิธีใด อยากฟังอันนั้น อันนี้ดีไม่ดีเฉย ๆ มันธรรมดา

ถาม จะให้ทำอะไรทั้ง ๓ อย่าง

หลวงตา ๓ อย่างมันเป็นผลมาจากการพิจารณา เราพิจารณาอย่างไรทุกวันนี้ที่เราดำเนินอยู่พิจารณาอย่างไร เรื่องอสุภะอสุภังเป็นอย่างไรมันมีต่อเนื่องไปยังไงบ้าง

โยม ทางร่างกายไม่สนใจ สนใจแต่ด้านจิตใจใน ๓ อย่างนี้ อยากรู้จะทำต่อไปอย่างไร

หลวงตา สนใจในด้านจิตใจนี้ คือ ดีใจ ไม่ดีใจ เฉย ๆ ก็ให้รู้อยู่กับมันเสีย ให้รู้อยู่ตรงนี้แหละ สิ่งเหล่านั้นมันแวดล้อมอยู่ มันคอยจะมาผูกมัดให้เปลี่ยน เวทนา ๓ นี้จะเปลี่ยนเรื่อย ๆ เพราะอาการเหล่านั้นมาสัมผัส เข้าใจใหม่ ที่ควรจะต้องดีใจมันก็ดี ที่ไม่ควรดีใจมันก็จะเสียใจ บางทีมันก็เฉย ๆ ธรรมดา ซี่กึ่งพิจารณาเฉยก็มี เอ้า พิจารณาอยู่ในจิตนี้ก่อนนะ

ถาม อยากรู้ว่าจะให้ทำอย่างไร

หลวงตา ออกจากนี้ก็ให้พิจารณาร่างกายอีก ร่างกายมันยังไม่ได้สิ้นสุดนะ มันเป็นระยะ ๆ ไป หยาบกลางละเอียดไปเรื่อย ๆ เราควรจะพักตามทางไป ตอนไหนที่เราเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าเราก็พักของเราไป แล้วพิจารณาไปเรื่อย ๆ ร่างกาย แล้วถอยเข้ามาหาจิต ออกพิจารณาร่างกาย แล้วมันจะเข้ามาหาจิต เข้าใจเหรอ เพราะจิตเป็นหลักใหญ่ เอาแค่นั้นก่อน แล้วมีอะไรอีกล่ะ

ถาม คือยังไปติดเรื่องจิต ๓ อย่างนี้คะ จะให้ทำอย่างไร

หลวงตา เอ้า ดูจิตมันจะเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง มันดีใจ เสียใจ เฉย ๆ ดูตัวนี้มันจะเคลื่อนไหวยังไง เข้าใจเหรอ ให้ดูแต่จิตเสียก่อน เรื่องร่างกายที่ควรจะต้องปล่อยไว้ก็ปล่อยไปเสียก่อน ที่นี้ให้มาดูที่จิตทำงานในจิตโดยเฉพาะ เพราะจิตนี้เป็นรองรับของทั้งธรรมทั้งกิเลส ส่วนมากเป็นกิเลส มันแสดงอาการอะไรออกมาให้ดูที่จิต เข้าใจเหรอ ไม่ให้มันผลอแล้วมาครวหลังให้ได้ความนะ เมื่อจ่อเข้าไปนี้จะรู้จะได้ความ เข้าใจ? เอาให้รางวัลล่วงหน้าไปก่อน เอาละไปละได้เวลา

ชมการถ่ายทอดสดทั่วโลกทุกวัน ได้ที่

www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th